№ 23. Poniedziałek 28. Stycznia 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z poczta kwartelnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina *Żabno* w obwodzie rzeszowskim przyjęła na siebie dla założenia własnej trywialnej szkoły w Żabnie następujące obowiazki:

1. Płacić na utrzymanie nauczyciela corocznie 189 zł. w. a.;

2. Wystawić po koniec września 1862 stosowny budynek szkolny, a tymczasem umieścić w najętym domu szkołę i pomieszkanie nauczyciela i posprawiać potrzebne porządki szkolne;

3. Utrzymywać budynek szkolny zawsze w dobrym stanie i załatwiać ochędóstwo i opalanie szkoły;

4. Na opał szkoły zakupywać i przystawiać corocznie 6 sągów drzewa;

5. Opędzać własnym kosztem pomniejsze potrzeby szkolne i asekuracyę budynku szkolnego.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo do wiadomości powszechnej Lwów, 5. stycznia 1861.

Sprawy krajowe.

Wiedeń, 25. stycznia. Jego c. k. apostolska Mość raczył wczoraj przedpołudniem udzielać licznych audyencyi prywatnych.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: „Postanowienia cesarskiego rozporządzenia z 18. b. m. i dekretu wysok. ministeryum z tego samego dnia (Dz. u. p. nr. 10 i 11) wywołały niejakie wątpliwości, które wprawdzie wyjaśnia po części sama osnowa, po części związek tych postanowień między sobą, po części nakoniec inne ustawy, do których jednak zupełnego uchylenia posłużyć mogą następujące uwagi:

1. Pod wyrazem „waluta bankowa“, przytoczonym w cesarskiem rozporządzeniu, rozumieć potrzeba od czasu, jak najwyższy patent z 27. kwietnia 1858 (Dz. u. p. nr. 63) ogłosił walutę austryacką *jedyną* prawną walutą krajową znosząc wszelkie inne waluty, *nie* banknoty opiewające na *monetę konwencyjną*, lecz tylko banknoty *waluty austryackiej*.

2. Jeśliby subskrybcya na tę pożyczkę przewyższyła 30 milionów złotych musianoby kwoty subskrybowane *wyżej nad* 10.000 zł. zmniejszyć podług *stosunkowo* oznaczonej cyfry. A jeśli by same subskrypcye na 10.000 zł. lub jeszcze mniej niż na 10.000 zł. przewyższały 30 milionów złotych, musiałaby wprawdzie nastąpić, także redukcya, *ponieważ ogólna suma przeznaczonych do wydania obligacyi pożyczki nie może w żaden sposób przewyższać 30 milionów*, ale ta redukcya nie mogłaby się rozciągać na subskrybentów, którzy wpisali się wtedy, gdy suma 30 milionów nie była jeszcze wypełniona.

3. Koncesya: że obligacye długu mogą być w roku swej przypadłości używane do wypłaty podatków i należytości, może być tylko w ten sposób tłumaczona, że podatkujący, który opłaca n. p. 155 zł. podatku, może użyć na to jednej obligacyi długu na 100 zł., a dwóch obligacyi długu po 20 zł., zaś resztę 15 zł. musi dopłacić gotówką. W żadnym razie jednak niema kasa podatkowa zdawać stronie gotówką ze złożonej obligacyi długu.

4. Aż do dnia, w którym obligacya długu użyta będzie do wypłaty podatków i należytości, należą właścicielowi 5% procenta, które, jeśli to użycie nastąpi w roku 1866, może kazać *zaliczyć* do kwoty podatkowej albo *nie*. W pierwszym wypadku musi właściciel *wynagrodzić* kasie *gotówką* bieżące jeszcze od tego dnia 5% procentu, *albo* oddać z obligacyą długu *niezapadłe jeszcze kupony*.

W razie jednak, jeśliby zapadające z powyższym dniem procenta, *niezostały wliczone* w kwotę podatkową, otrzyma strona wynagrodzenie ich gotówką, ale musi doręczyć kasie z obligacyą długu niezapadłe jeszcze kupony z 1. czerwca i 1. grudnia 1866.

5. Dodatki na potrzeby krajowe i dodatki komunalne niemogą być płacone nawet zapadłemi już obligacyami długu.

6. Kupony obligacyi tej pożyczki mogą być tylko *wtedy* używane do wypłaty podatków i należytości, które nie mają być uiszczane monetą brzęczącą, jeśli już *zapadły* i *nie dłużej nad rok* zalegają.

7. Kaucya ma wynosić 10% *subskrybowanej* nie *przypadającej do wypłacenia* kwoty; będzie się więc obliczać podług nominalnej kwoty subskrybowanego udziału w pożyczce, i jeśli składa się *z gotówki, będzie od dnia złożenia*, zresztą *zaś od dnia wymiany* na gotówkę po 5% i to *przy zapłaceniu ostatniej raty* uprocentowana.

8. Tylko *obligacye długu państwa, nie* zaś *obligacye indemnizacyjne* mogą być używane do płacenia rat pożyczki.

9. Przy wypłatach ostatniej raty, uiszczanych po 1. czerwca 1861, obliczać należy wynagrodzenie procentów, przypadające od subskrybenta ze względem na podatek dochodowy przypadający od procentów, t. j. z pięć procentowem potrąceniem.

— Rozporządzenie król. węgierskiego Namiestnictwa z dnia 21. stycznia

względem zwołania sejmu węgierskiego na dzień 2. kwietnia b. r.

Jego c. k. apost. Mość pragnąc co najrychlej wykonać przyrzeczenia uczynione w najwyższem piśmie odręcznem z dnia 20. października z. r. a zarazem zadośćuczynić powszechnym życzeniom władz krajowych, raczył stosownie do uchwał konferencyi Ostrzychomskiej najwyższem rozporządzeniem z dnia 7. stycznia b. r. rozkazać aby sejm krajowy zebrał się w Budzie na dzień 2. kwietnia b. r. aby wybory deputowanych odbyły się na zasadzie V. artykułu prawa z roku 1847-48 pod niżej wyrażonemi warunkami, a zarazem raczył Najjaśniejszy pan przyobiecać, że dodatkowem najwyższem rozporządzeniem powołaną do sejmu węgierskiego będzie także Kroacya i Slawonia, i nakazał najłaskawiej rozporządzeniem z dnia 9. stycznia b. r. węgierskiej radzie namiestniczej aby ten najwyższy rozkaz był natychmiast obwieszczony i wykonany, i aby niezwłocznie królewskie wici były rozesłane.

Co do wyboru posłów na sejm do Budy zwołany na dzień 2. kwietnia b. r. raczył Jego c. k. apostolska Mość na zasadzie art. V. prawa z 1848 postanowić co następuje:

§. 1. Wszyscy ci co mieli w komitatach lub wolnych dystryktach głos przy wyborach posłów do sejmu, pozostają w używaniu tego prawa. Oprócz tego

§. 2. Są wyborcami wszyscy urodzeni w kraju lub prawo obywatelstwa posiadający mieszkańcy kraju lub jego części partes adnexae, mający przynajmniej 20 lat wieku skończonych, jeżeli nie zostają pod władzą ani ojcowską, ani opiekuna lub służbodawcy, jeżeli nie są pod karą za sprzeniewierzenie oszustwo, rabunek, zabójstwo lub podpalanie, z wyłączeniem kobiet, bez różnicy prawnie uznanego wyznania.

a) Właściciele domu w wartości przynajmniej 300 zr. w. a. w król. wolnych miastach lub w miastach mających własny magistrat, w innych zaś gminach ćwierć posiadłości, w znaczeniu dawnego urbarium, lub odpowiednią temu posiadłość ziemską, bądź jako wyłączną własność bądź spólnie z żoną lub z małoletniemi dziećmi.

b) Rzemieślnicy, kupcy, fabrykanci osiedli, jeżeli posiadają własną fabrykę, warsztat lub sklep, i prowadzą rzemiosło lub fabrykę nieprzerwanie z pomocą jednego przynajmniej czeladnika.

c) Którzy, chociaż nie należą do żadnej z wyżwyrażonych klas ludności, mogą się jednak wykazać ze 100 zr. m. k. czystego dochodu bądź z własności ziemskiej bądź z kapitału.

d) Bez względu na dochody doktorowie, chirurgowie, adwokaci, inżynierowie, artyści akademii, profesorowie, członkowie naukowego Towarzystwa węgierskiego, aptekarze, duchowni, notaryusze gmin i nauczyciele szkół w okręgu wyborczym, gdzie stale mieszkają;

e) wszyscy, którzy dotąd byli obywatelami miast, chociażby nie posiadali wyżwymienionych kwalifikacyi.

§. 3. Obrany posłem może być każdy kto jest wyborcą, jeżeli ukończył 24 lat wieku.

§. 4. Podział kraju na okręgi wyborcze nie znosi w niczem stałego podziału na komitaty, dystrykty i wolne miasta ani też podziału okręgów sądowniczych.

Tu następują szczegółowe przepisy, z których przytaczamy, że izba reprezentantów będzie się składać z 336 deputowanych, którzy posiadają wszyscy równe prawo głosowania.

— Peszteński sąd krajowy wydał następującą odpowiedź na wezwanie komitatu, ażeby się rozwiązał:

„Istniejąca organizacya zabrania sądowi, oddawać komu innemu juryzdykcyę, którą wykonywa; a nawet pominąwszy to nie może trybunał skłonić się do takiego kroku, ponieważ nagłe przerwanie sądownictwa naraziłoby ważne sprawy na niebezpieczeństwo; nadto toczą się procesa, które dawniejszy system odsyła do królewskiej lub dystryktowej tabuli, a ponieważ obadwa te trybunały jeszcze nieistnieją, pozostałaby z rozwiązaniem sądu krajowego część spraw bez wszelkiego zastępstwa sądowego. Sąd radzi przeto oczekiwać uchwał konferencyi, która zbierze się wkrótce pod przewodnictwem najwyższego sędzi *(judex curiae)*, — gdyż spodziewa się, że te uchwały odpowiedzą zarówno konstytucyjnym jak i prawnym stosunkom.“

Do udziału w konferencyach, które mają odbywać się w Peszcie pod prezydencyą *Judicis curiae* dla organizacyi sądownictwa wezwani zostali także adwokaci. Z tej przyczyny naradzili się temi dniami prawie wszyscy adwokaci Pesztu i Budy na ratuszu, i po długiej żwawej dyskusyi oświadczyła się większość zgromadzenia za niezwłocznem bezwarunkowem przywróceniem całego materyalnego i formalnego prawa węgierskiego, gdyż ustawy te, wykluczając wszelkie działania wstecz, nie mogą naruszać prywatnych stosunków prawnych. Odnoszący się do tego wniosek, ażeby korporacya adwokatów wypracowała jaki projekt w tej mierze, nie znalazł poparcia.

— Nowomianowani nadżupani Kroacyi i Slawonii, otrzymali — jak donosi gazeta zagrabska z 21. b. m. — swoje dekreta i instrukcye, jak mają postępować co do reorganizacyi komitatów. Konferencya dla komitatu zagrabskiego zwołana jest na 24. b. m., a jeneralna kongregacya dla krzyżowego komitatu na 30. b. m., zaś 28. b. m. odbędzie się jeneralna kongregacya a zarazem restauracya w komitecie waradyńskim.

— Rada administracyjna c. k. uprzywilejowanej galicyjskiej kolei żelaznej Karola Ludwika uchwaliła na posiedzeniu d. 19. b. m., zwołać nadzwyczajne zgromadzenie jeneralne, i zaproponować drugie wydanie akcyi galicyjskiej kolei żelaznej Karola Ludwika w kwocie pięciu milionów złotych.

Ameryka.

(Konwent południowej Karoliny.)

Nowy Jork, 29. grudnia. Na posiedzeniu konwentu południowej Karoliny w Charleston odczytane następujące uchwały wydziału zajmującego się, stosunkiem Karoliny do innych państw posiadających niewolników.

1. Konwent wyznaczy komisarzy, którzy udadzą się do każdego państwa posiadającego niewolników, tam gdzie obraduje konwent narodowy i udzielą mu uchwały odłączenia a zarazem zaproszą go do udziału w utworzeniu nowego związku południowego.

2. Komisarze nasi są umocowani proponować konstytucyę Stanów jako tymczasową zasadę rządu w państwach, które wystąpią ze związku Stanów Zjednoczonych.

3. Upoważnieni komisarze mają moc zaprosić państwa występujące ze związku Stanów Zjednoczonych, aby się zgromadziły na walny konwent w pewnym umowionym czasie i w umówionem miejscu a to, aby utworzyć rząd stały dla państw nowego związku.

Prezydent konwentu odczytał następnie list gubernatora Florydy z uwiadomieniem, że państwo to pójdzie za przykładem południowej Karoliny. Nazajutrz uczynił niejaki p. Brown wniosek aby wszyscy mieszkający w dniu 20. grudnia 1860 w Karolinie południowej obywatele Stanów Zjednoczonych uznani byli obywatelami południowej Karoliny. Wniosek odesłano do wydziału konstytucyjnego. Następnie inny członek zgromadzenia wniósł co następuje:

1. Konwenty państw występujących ze związku Stanów Zjednoczonych łączą się z południową Karoliną i zbiorą się na walny konwent w Montgomery w Alabamie, aby utworzyć związek państw południowych.

2. Państwa rzeczone zamianują za pośrednictwem swych konwentów lub zgromadzeń prawodawczych taką liczbę deputowanych ile mają obecnie w konwencie Stanów Zjednoczonych, a po przyjęciu konstytucyi związku południowego nastąpi głosowanie wedle państw.

3. Gdy konwent rzeczony zgodzi się na warunki konstytucyi, będą przedłożone jak najspieszniej konwentom i zgromadzeniom prawodawczym każdego z państw, do ratyfikacyi lub odrzucenia.

4. Według zdania Karoliny południowej konstytucya Stanów Zjednoczonych. będzie najstosowniejszą dla nowego związku państw południowych.

5. Konwent Karoliny południowej zamianuje wyborami balotowanemi ośm deputowanych, do walnego konwentu, który się zajmie utworzeniem związku państw południowych.

W każdym państwie będzie mianowany komisarz, który będzie miał sobie polecenem, uwiadomić ludność o powyższych postanowieniach.

Anglia.

(Skład gabinetu. - Telegraf podmorski do Alexandryi. — Nowiny dworu. — Okręta z niewolnikami.)

Londyn, 22. stycznia. Dziennik dworu pisze: Mówią powszechnie w kołach urzędowych, że w gabinecie panuje wielka różność opinii. Rozdwojenie to istnieje pomiędzy pierwszym ministrem a jednym z najznakomitszych członków gabinetu. Większość gabinetu trzyma się jak słychać po stronie swego naczelnika, a przeciwnik jego, (zdaje się, że mowa tu o księciu New-Castle, ministrze kolonii) nie ma poparcia w gabinecie i stoi w nim osamotniony. Różne krążą wieści względem tego, która sprawa stała się przyczyną niezgody w gabinecie. Najpodobniej do prawdy, że poszło o konfederacyę angielską w północnej Ameryce, i o wykład zawartego ze Stanami Zjednoczonemi kartelu. W obu tych kwestyach ma słuszność pomieniony minister wymagać aby zdanie jego było więcej uwzględnione niż innych jego towarzyszów. Różnica zdań nie jest jeszcze zapewne tak wielką, aby przyszło aż do ustąpienia z gabinetu; zawsze jednak może dać powód do rozpraw, które przyprowadzą do tej ostateczności.

— Okręt liniowy „St. George,“ na którego pokładzie znajduje się książę Alfred jest przeznaczony do stacyi morskiej północno-amerykańskiej.

— Książę Walii przybył w piątek zeszły do Cambridge.

— Dzisiejszy *Obserwer* podaje artykuł o telegrafie podmorskim, który ma połączyć Maltę z Aleksandryą. Telegraf ten ma być prowadzony z Malty do najbliższego punktu na wybrzeżu północno-afrykańskiem, a potem dalej wzdłuż wybrzeża do Aleksandryi. Malta oddalona jest od brzegów afrykańskich około 80 mil angielskich, a głębokość morza na tej przestrzeni wynosi 200 do 300 węzłów. Głębokość morza wzdłuż wybrzeży którędy ma iść zatopiony drut telegrafu nie wynosi nigdzie więcej nad 100 węzłów, a mało w którem miejscu więcej nad 50. Telegraf ma być przeprowadzony w miesiącach maju i czerwcu.

— Z Nassau, na wyspach bohamskich nadeszła wiadomość, że zeszłego miesiąca przybył na mniejszą wyspę kapitan z załogą nieznajomego okrętu i zmusił strażnika angielskiej latarni morskiej, ażeby dopomógł mu wysadzić na ląd 500 niewolników z okrętu, który na piaskach osiadł w pobliżu wyspy przemocą zajął potem szoner, podpłynął pod Kubę, a ztamtąd wróciwszy z większym statkiem, zabrał niewolników, nim gubernator Bahamy zdołał im przyjść w pomoc.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Okręta francuskie ku ochronie handlu na morzu śródziemnem. — Oświadczenia p. Thouvenela. — Doniesienia z Gaety. — Położenie banku.)

Paryż, 22. stycznia. *Patrie* donosi następującą wiadomość: Rozeszła się pogłoska, że Francya, Anglia i Rosya w spólnem porozumieniu pragną załatwić duńską sprawę w sposób przyjażny.

— *Pays* pisze: Odjazd naszej eskadry nie ogołoci z opieki tej części morza śródziemnego, która jej najbardziej potrzebuje. Okręt „Colon“ pod komendą kapitana Besplai, otrzymał rozkaz odpłynąć do Neapolu, a kilka statków awizowych ma polecenie czuwać nad całem wybrzeżem od Civitavecchia aż do Sycylii. Mają w poleceniu ochraniać handel francuski, który w tych okolicach jest bardzo znaczny. Okręt „Tage“ wrócił z pod Mesyny do Tulonu. Pod Mesyną stoi tylko jedna angielska parowa fregata.

— Nowe reformy w armii francuskiej były, jak pisze *Köln. Ztg.* powodem, że minister Thouvenel przysłał ciału dyplomatycznemu wyjaśnienia dla okazania, w jakiej myśli były zaprowadzone. Dyplomatom chodziło o wyjaśnienie okólnika, w którym minister wojny orzeka reorganizacyę i reformę w składzie wojskowym. Pan Thouvenel oprócz tego miał rozesłać do zagranicznych reprezentantów okólne pismo, w którem wyświeca, że cała dażność polityki francuskiej jest za pokojem, i jedynem życzeniem pozostawać z mocarstwami europejskiemi w zgodzie i jedności.

— Dzisiejszy *Monitor* donosi w swoim buletynie: Piszą z Gaety, że d. 19. stycznia rano przybył sardyński jenerał de Menabrea wypowiedzieć rozejm i przedłożyć warunki poddania twierdzy. Propozycye jego były odrzucone. Sądzą, że nuncyusz apostolski, posłowie austryacki, hiszpański, saski, bawarski i portugalski, którzy d. 16. stycznia przybyli do Gaety, złożyć Królowi życzenia w dzień urodzin, wpływali na postanowienie Jego król. Mości, ażeby nie ustępował. Ci dyplomaci pozostali w twierdzy, a posłowie rosyjski i pruski wrócili do Rzymu. Dnia 19go wieczór miały opuszczać Gaetę wszystkie okręta zagraniczne, a nawet okręta handlowe. które przywiozły ładunki dla Króla neapolitańskiego.

— Neapolitańska fregata w Tulonie, o którą kilkakrotnie upominał się rząd sardyński, będzie z rozkazu Cesarza sprzedana przez publiczną licytacyę na rzecz Króla neapolitańskiego. — Jenerał Latour odjechał ztąd do Gaety, i wiezie bardzo uprzejmą odpowiedź Cesarzowej na list Królowej neapolitańskiej. — Tego tygodnia jest tu spodziewany Msgr. Sacconi, apostolski nuncyusz w Paryżu, a zabawi tu tylko wtedy dłużej, gdy mu się powiedzie misya powierzona. — Do *Patrie* piszą z Szanghai, że na wiosnę przybędzie książę Kung do Paryża i Londynu, jako nadzwyczajny poseł swego brata, Cesarza chińskiego.

— Chcąc zaradzić coraz bardziej naglącym potrzebom pieniężnym, zamierza bank francuski wejść z Rosyą w układ, jaki dawniej wchodził z angielskim bankiem podczas przesilenia pieniężnego. Wymienia 30 milionów franków srebrem na złoto. Podobnież ma także uczynić z Belgią.

— Dzienniki w Havre donoszą o nowych zamówieniach na 200 statków kanonierskich, które ministerstwo marynarki poczyniło u prywatnych.

Włochy.

(Wybory. — Biúra werbownicze. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Gaety.)

Sardynia. Komitet wyborczy w Turynie ogłasza dzień za dniem w pismach publicznych i plakatami po najludniejszych miastach kraju listę tych 229 członków izby drugiej, którzy głosowali przeciw ustąpieniu Nissy i Sabaudyi. Tenże komitet zamierza ogłosić listę kandydatów, którą zatwierdzić ma Garibaldi. To samo stronnictwo urządziło znowu biúra werbownicze. Minister spraw wewnętrznych p. Minghetti wydał okólnik do intendantów, potępiający te werbunki, pomimo tego biúra werbownicze nie ustają w swej czynności; nadto dniem i nocą trwają w Medyolanie ćwiczenia w strzelaniu do celu. Drugim okólnikiem nakazuje pan Minghetti z całą surowością wszystkim władzom przeszkadzać jak najusilniej nowej operacyi finansowej Mazziniego, mianowicie pożyczce, którą agitator rozpisał na Rzym i Wenecyę.

P. Minghetti wydał także okólnik do jeneralnych intendantów względem wyborów. Minister zaleca urzędnikom, ażeby ile możności przestrzegali zupełnej swobody w głosowaniu przy wyborach, zarazem jednak popierali wybór kandydatów rządowych.

Neapol. *Monitor armii* donosi następujące szczegóły z Gaety: Od strony lądowej bateryę fortecy liczą 400 dział. Od strony morza atak można przypuścić tylko z lewej zatoki, lecz w tej zatoce morze jest zwykle bardzo burzliwe aż do wiosny, a gdy wiatr wieje od morza, co trwa prawie nieustannie, wówczas niepodobieństwem jest żadnemu okrętowi wykonać jakikolwiek obrót w zatoce. Oprócz tego cała linia operacyjna okrętów nieprzyjacielskich leży pod krzyżowym ogniem bateryi twierdzy. Jedyną usługę, bardzo ważną, którą flota będzie mogła wyrządzić wojskom oblęgającym twierdzę, jest ta, że zamknie wszelki dowóz żywności do twierdzy. Jeżeli nie uda się bateryom piemonckim ogniem dośrodkowym ze stu pięćdziesięciu dział wybić wyłom w fortecy, i zmusić ją szturmem do poddania, to będą musiały być prowadzone dalej roboty oblężnicze z wielką wytrwałością i bardzo spiesznie.

Niemce.

(Stowarzyszenie narodowości niemieckiej.)

Ministerstwo księstw Holsztynu i Lauenburga zakazało na mocy upoważnienia królewskiego z dnia 16go b. m. zawiązywać i szerzyć w księstwach „Związek niemiecki." Powodem tego zakazu była uchwała zgromadzenia holsztyńskich członków związku w Kiel, że najgłówniejszem zadaniem związku ma być, aby się starać o powrót do dawnego zjednoczenia Szlezwiku z Holsztynem, i jak najściślejsze połączenie obu z Niemczą.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 24. stycznia. Jak donosi dzisiejszy *Magyarorszag* naradzał się wydział komitatu honckiego na posiedzeniu z 22. b. m. nad reskryptem cesarskim z 16. b. m., i uchwalił podać adres do Jego ces. Mości, zawierający te główne punkta: Komitet honcki nie przekroczył granicy legalnych praw swoich i niechce jej przekraczać; obstaje jednakże przy wszystkich swoich prawach i zachowa ustawę z roku 1848, dopokąd sejm krajowy nie uzna za rzecz potrzebną zmienić w niej cokolwiek. Bez wyrzeczonego w tych ustawach niezawisłego węgierskiego ministeryum nie można myśleć o legalnym rządzie w Węgrzech. Odpowiedzialnemu ministeryum podda się najchętniej komitat, o ile tylko dozwolą na to prawa jego autonomii administracyjnej. Do ułożenia adresu w tym duchu ustanowiony został komitet.

Peszt, 25. stycznia. *Magyarorszag* podaje dosłowną treść adresu komitatu honckiego. Przy końcu adresu upraszа komitat, ażeby ustanowione ustawą z roku 1848 odpowiedzialne ministeryum węgierskie mianowane zostało jeszcze przed otworzeniem sejmu, ażeby wszelkie należące do Węgier kraje niezwłocznie do Węgier przyłączono, i ażeby sejm krajowy jak najprędzej do Pesztu zwołany został.

Arad, 24. stycznia. Niepokojące z początku wrażenie reskryptu królewskiego zamieniło się w spokojną rozwagę. Na jeneralną kongregacyę, która ma się odbyć 5. lutego, zaproszono imiennie wszystkich 679 członków. Głównym przedmiotem obrad będzie reskrypt królewski. W mieście Aradzie zaczęło się spisywanie wyborców.

Tryest, 24. stycznia. Parопływ „Stadion" przywiózł dziś pocztę z Kalkuty z 22. i z Bombaju z 27. grudnia. Finansowe rozporządzenia rządu wywołały powszechną niechęć.

Paryż, 25. stycznia. Dzisiejsza *Patrie* zaprzecza wiadomości względem ustąpienia Francuzów z Rzymu.

Londyn, 23. stycznia. Mississippi, Alabama i Florida wystąpiły z unii; oczekują jeszcze oderwania się Wirginii. Separatyści zajęli kilka fortów w Louisianie. Do Charlestonu odeszły okręta wojenne.

Turyn, 23. stycznia. Z Molo di Gaeta donoszą urzędownie z 22. b. m. wieczorem: Twierdza rozpoczęła dziś o godzinie 8. całkiem niespodzianie silny ogień. Nasze bateryе odpowiedziały zaraz i zmusiły twierdzę do zawieszenia ognia. Flota ustawiła się w południe w linii bojowej. Ogień oblęgających nie ustaje.

Artykuł wstępny dzisiejszej *Opinione* pod napisem: „Program polityki włoskiej", zaklina partyę wojenną, ażeby zaniechała zgubnego zamiaru, rozpoczynać na wiosnę za jakąbądź cenę wojnę z Austryą. Ze wszech stron — powiada artykuł — odzywają się głosy za wojną i zarzuty przeciw gabinetowi. Chcianoby go zmusić do rozpoczęcia walki, którą *odwlec* pragnie, albo żeby ster państwa oddał partyi ostatecznej. Rewolucya włoska doszła do tego stopnia, że tylko gorliwość mężów stanu i rozwaga obywateli może zapobiedz pożałowania godnym krokom.

Molo di Gaeta, 23. stycznia wieczorem. Oblęgający utrzymują silny ogień; twierdza odpowiada zwolna.

Turyn, 24. stycznia. Tanti reklamuje od republiki San Marino kilka skrzyń z bronią, które złożył tam Garibaldi po nieszczęśliwej wyprawie rzymskiej w r. 1849.

Florencya (bez daty.) Przyjechali książęta królewscy: na cześć ich urządzają festyny.

Medyolan, 24. stycznia. Dzisiejsza *Perseveranza* donosi: Główna kwatera jenerała Sonnaz znajduje się w Sora; wojska burbońskie ustąpiły na ziemię papieską.

Genua, 23. stycznia. Nieprzyjechał tu ani parostatek moldawski, ani też oddział wychodźców węgierskich z Księstw Naddunajskich.

Rzym, 22. stycznia. W teatrze Apollo były znowu zgiełkliwe demonstracye.

Neapol, 22. stycznia. Wyszedł rozkaz, ażeby oficerów marynarki neapolitańskiej, którzy niechcieli pełnić służby pod Gaetą, stawiono przed sądem wojennym. Pod Gaetą stoją tylko dwa neapolitańskie okręta.

Neapol, 24. stycznia. Bombardowanie Gaety nieustaje. Minister Liborio Romano mianował komisyę do ogłoszenia rządowych dokumentów neapolitańskich od roku 1790 do 1860.

Kopenhaga, 23. stycznia. Ministeryum marynarki oznajmia, że pewna liczba oficerów z okrętów handlowych może być przyjęta do królewskiej marynarki, jeżeli odbędą szkołę musztry, która się zacznie z początkiem lutego.

Kopenhaga, 25. stycznia. Jak donosi dzisiejsza *Berlińska gazeta*, dozwoliło ministeryum finansów, użyć już w tym roku części pieniędzy, przyzwolonych ministerstwu wojny i marynarki na przyszły rok finansowy.

Ateny, 19 stycznia. Wybory do nowej izby zaczęły się już. Ministeryum i opozycya wydały programy.

Konstantynopol, 19. stycznia. Do Kleku odeszła korweta, by zabrać ztamtąd wojsko do Sutoriny. Grecki patryarcha exkomunikował Bułgarów, którzy przeszli do kościoła katolickiego. Archiwa tutejszej ambasady neapolitańskiej oddane zostały posłowi hiszpańskiemu.

Konstantynopol, 24. stycznia (na Paryż.) Komisya w Bejrucie odrzuca wyroki na tych, którzy się poddali. Fuad Basza oznajmia to Porcie. Vely Basza mianowany jest posłem w Paryżu.

Szanghaj, 6. grudnia. Wiadomości z północy są pomyślne; Chiny wypłaciły już pierwszą ratę. Lord Elgin i Gros przyjechali tu. — Z Japonii donoszą, że posłowi pruskiemu niewiodą się układy.

Kanton, 13. grudnia. Przeznaczona na Kanton kontrybucya wojenna jest już zapłacona.

Przyjechali do Lwowa

Dnia 26. stycznia

Hotel europejski: PP. Świeżawski Wen., z Łyka. — Swieżawski Eust., z Lilinina. — Dębowski Zygm., z Rokietnicy. — Szeliski Amilk., z Berezowiec. — Hubicki Karol, z Nakwaszy. — Grocholski Kaz., z Rożyska. — Wydzka Marceli, z Wozy.

Hotel Langa: Czermiński Juliusz, z Glińska. — Rulikowski Ed., z Polski. — Wolański Fran., z Rzepiniec. — Cywiński Jędrzej, z Piatycza. — Batreh, c. k. rotmistrz, z Hruszowa.

Hotel angielski: Reindl Antoni, c. k. kapitan pensyon., z Wolicy. — Hr. Załuski Stan., z Iwonicza.

Hotel Kuhna: Inez Hen., z Zabokruk. — Stojanowicz Fel. z Mokrzan wielkich. — Jordan Teofis, z Nowegosioła. — Paluszyński Józef, z Ulicka.

Do domu nr. 860¼: Lunaszowski Wład., z Kutyszczy.

Do domu nr. 56¾: Słopczyński Fran., z Romanówki.

Do domu nr. 554¾: Małachowski Alb., z Dobia.

Dnia 27. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Niezabitowski Włodz., z Uherzec. — Rulikowski Jan, z Uhrynowa.

Hotel europejski: Hr. Lanckoroński Teod., z Poddębia. — Pragłowski Alex, z Komorowiec. — Młocki Franc., z Zulina. — Hoppen Mar., z Kozłowa. Siemiginowski Włodz., z Łąki. — Siemiginowski Bron., z Czeremchowa.

Hotel Langa: Orosch, c. k. major, z Żółkwi. — Dulęba Leon., z Zrencina.

Hotel angielski: Krzeczunowicz Zeno, z Kolomyi. — Garapich Wład., z Cebrowa.

Hotel krakowski: Cywiński Józef, z Teluczy. — Zarewicz Wład., z Zawadki.

Pod tygrysa: Chlędowski Otto, z Iwonicza.

Do domu nr. 509¾: Biliński Jan, z Huty obed. — Malczewski Staniseł, z Czernik.

Do domu nr. 179¾: Pietrzycki Felix, z Błażowa.

Do domu nr. 458¼: Trotter Miecz., z Dźwiniacza.

Wyjechali ze Lwowa

Dnia 26. stycznia

PP. Znamirowski Karol, do Lipni. — Paszkowski Wład., do Tarnopola. — Br. Poten Hen., do Łahodowa.

Dnia 27. stycznia.

PP. Rydlowski Józef, do Rudenki. — Hr. Karnicki Teod., do Wołczuchy. — Hr. Łoś Just., do Bortkowa. — Stojowski Eug., do Jaszczwi. — Podhorecki Edw., do Wronicy. — Wybranowski Rom., do Dźwinogroda. — Hr. Bilski Jul., do Rychcic. — Rakowscy Adolf i Jan, do Rosyi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. stycznia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326 94	– 1.0	95.6	zachodni sł.	śnieg
2. god. po poł.	327 17	— 0.6	94 6	„ „	pochmurno
10. god. wiecz.	326 74	— 0.0	95.9	półn.-zach. „	śnieg

Wysokość śniegu 42.'''

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej na dochód pani Aszpergerowej: **„Złote kajdany,"** tragi-komedya w 5 aktach wierszem Józefa Korzeniowskiego.

Dnia 26. grudnia 1861 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

66. 13. 32. 46. 55.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 9. i 23. lutego 1861 r.

Telegrafowany kurs wiédeński papierów i weksli.

Dnia 26. stycznia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 74.60. Metaliki po 5% za 100 zł. 63.70; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. . . ; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 721.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 156.60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —. .

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Srebro za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 152.90. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 152.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 7.24, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—.

Kurs lwowski.

Dnia 26. stycznia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	7	3	7	13
Dukat cesarski	„ „	7	6	7	15
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	12	25	12	45
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	35	2	38
Talar pruski	„ „	2	26	2	29
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.		89	—	89	90
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez	—	—	—	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	kuponów	61	30	62	30
5% Pożyczka narodowa		74	—	75	—

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 24. stycznia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	56.30	56 50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	74 60	74.80
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	74.80	75.—
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97 50	—.—
Metaliki po 5%	62 90	63 —
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	64 —	64.25
dtto. „ 4½%	53 50	53 75
dtto. „ 4%	47 50	47 75
dtto. „ 3%	35 25	35 50
dtto. „ 2½%	33 —	33 50
dtto. „ 1%	12 60	12 75
Przez. do wylos. z r. 1839	105 —	105 50
„ 1854	82 25	82 50
„ 1860	81 50	81 75
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	82 25	82.50
Renty Come po 42 Lr. aus.	15 50	16.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	61.—	62.—
„ 4½%	51 —	52 —
„ 4%	45.—	46 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ z proc. w kraju „ 3½%	39.—	40.—
„ 3%	—.—	44.—
„ 2½%	—.—	42.—
„ 2¼%	—.—	38.—
„ 2%	—.—	34 —
„ 1¾%	—.—	32.—
dtto. z procent za granicą „ 5%	61.—	62.—
„ 4½%	51 —	52.—
„ 4%	45.—	46.—

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	84 —	85.—
Wyż. Aust. i Salb.	86 25	86 50
Czech	89.—	89 50
Morawii	85	85.50
Szląska	85.50	86 —
Styryi	86.—	87.—
Tyrolu	97.—	99.—
Kar., Kr. i y. i Wyb.	88.—	89.—
Węgier	64 75	65 50

	pien.	towar
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Sławonii	62 50	63 50
Galicyi	61 50	62.—
Siedmiogr. i Bukow.	60 50	61.25
Lom.-wen. poż. z r. 1850	110.—	111 —
Wen. pożyczka z r. 1859	89.—	89.50
Dług Tyrolu po 5%	61.—	62. —
„ 4%	45.—	46 —
„ 3½%	39.—	40.—
Dług Salcburga „ 3%	33.—	34. —
„ 2½%	27.—	28. —
Dług Krainy „ 2%	21.—	22. —
„ 1¾%	20.—	20.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar
po 3% za 100 zł.	20.—	21.—
„ 2½% za 100 zł.	17.—	18.—
„ 2¼% za 100 zł.	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł.	11.—	12.—

3. Akcye.

	pien.	towar
Banku nar.	722. —	724 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	155 90	156 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	567 —	569 —
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	2063	2065. —
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	285.50	286.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	182 50	183. —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	105 50	106 —
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 140 zł. (70%)	188.—	189.
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 120 zł. (60%)	170 50	171 —
Kol. Preszb. Tyrr. I. emis. po 200 zł. m. k.	22.—	24.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	60.—	65.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	645.—	650. —
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	111.—	113.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	— —	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	110.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	397.—	399.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	140.—	160.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	400.—	405.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	375.—	385.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	101.—	101.50
10 „ 5%	97 50	98.—
przeznacz. do los. po 5%	90 25	90 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99 50	100.—
przez. do los. po 5%	86 25	86 75
Gal. Tow. kred. po 4%	86.50	—.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.—	97.50
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	110.75	111.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	152.—	153.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97.—	98.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	146.50	147.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	78.—	78.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	94.50
Lloyda za 100 zł.	80.—	81.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	110 75	111 —
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	94 25	94.50
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	114.—	—.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.50	38.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	87.—	88. —
Salma „ 40 „ „	35.75	36.25
Palffiego „ 40 „ .	36 25	36.75
Clarego „ 40 „ „	34.—	34 50
St. Genois „ 40 „ „	37.—	37.50
Windischgrätza 20 zł. „	20 —	20.50
Waldsteina 20 „ „	24.75	25 25
Keglevicha 10 „ „	14.75	15.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	129.—	129.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	129.50	129 75
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	129 75	129.85
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	114 25	114 25
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	59 39	—.—
Londyn za 10 ft. szt	152.—	151.50
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	59.90	60.—
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	21 50	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

Dukaty ces. men.	7 zł.	15 c.
dtto. pełnej wagi	7 „	14 „
Korona	20 „	85 „
20frankówka	12 „	10½ „
Rosyjski impery	12 „	45 „
Talar związkowy	2 „	27 „
Srebro	151 zł.	— c.
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

Pietnasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowania Nowego roku 1861:

Złożyli WW. Augustyn Baumgarten 1zł., Falta 50c., Kornel Winicki 15c., Franciszek Brzezowski 20c., Kobylański 30c., pani Karolina Alzner 4zł. 10c., Jan Honczek 1zł., Henryk Bakhaus 1zł., A. Z. 20c., A. S. 20c., p. Julianna Padewet 20c., Rużycki 20c., Stoczka 10c., A. Bielański 1zł., Dudziński 50c., N. N. 1zł., p. Antoniewiczowa 1zł., Bielański 25c., N. N. 50c., Józef Allder 1zł., Krzyżanowski 1zł., Geistlenner 40c., N. N. 20c., C. Heinrich 20c., Ignacy Rieger 1 zł., Bauch 20c., Dąbrowski 20c., Gębarzewski 20c, Jan Wallach 1zł., pani Alexandra Kossakowska 1zł., spadkobiercy Zakrzewskich 1zł., p. Lawranowicz 50c., pani Alexandra Śliwińska 1zł., Baykowa 10c., Pawulski 50c., p. Kleotylda Witwicka 1zł., Frydryk Kerka Kerkah, radca namiest. 1zł., J. Wagenhuber, dyrektor drukarni ces. 1zł., Franciszek Omeiz 2zł., Hilary Szwedzicki 1zł., Ludwik Royno 40c., pani Maria Holik 1zł., Dr. Schreter 5zł., Dr. Bakody 2zł., Jałowicki 50c, J. Gołębiowski 1zł., p. Czerwińska 30c., J. L. Kolischer 1zł., Franciszek Marschall 1zł., Franciszek Horak 1zł., p. Eleonora Marschall 1zł. 10c., W. Schmidt 50c, Dr. Juliusz Kolischer 1zł., Adolf Stankowski 1zł, pani Malwina Krezmarz 30c., Chaffer 20c., A. Dzierzyński 1zł., Michał Lewicki 1zł., A. v. Soldenhofer 25c., Wilh. Kergel 1zł, pani Olimpia Grabowska 4zł., Anna Strzemboszoska 2zł, Prokopowicz 50c., Brand 50c., p. Seelmayer 20c., Rezek 10c., Lipiński profesor 1zł., Łukasz Straszak 2zł. Ra- 60zł. 5c., do tego lista czternasta 1000zł. 4c., razem 1060zł. 9c.

(Plan ulicy nowego rynku w Wiédniu.) Jego c. k. Apost. Mość raczył najłaskawiej potwierdzić plan przyszłej ulicy poprzecznej nowego rynku w Wiédniu. Środkiem będzie szła dziesięć sążni szeroka ulica do jazdy, a po obu stronach pięć sążni szerokie chodniki.

Obok chodników pozostawi się przestrzeń na sążeń szerokości, a po bokach będą założ ne wjazdy do domów na sążeń i 3 stopy szerokie, tudzież trotoary dwa sążni 3 stopy szerokości.

Również raczył Jego c. k. Adost. Mość nakazać, ażeby ze strony miejskiej gminy rozpoczęto zakładać chodniki na odpowiednich miejscach ulicy wiodącej do rynku.

(Upominek Sultanowi.) Książę brabancki przesłał Sultanowi wspaniałą złotą wazę, wywdzięczając się za gościnne przyjęcie na dworze w Konstantynopolu. Waza przeszło stopę wysoka, waży w ornamentach 6 funtów złota i ozdobiona jest 2500 drogiemi kamieniami rozmaitej wielkości; na pokrywie półksiężyc w brylantach. Po bokach wazy umieszczony na dwóch medalionach w błękitnej emalii monogram Sultana i napis: „Ofiarował książę brabancki JCM. Sultanowi Abdul Medżydowi, Cesarzowi Ottomanów, na pamiątkę przyjęcia, jakiego doznał od JC. Mości podczas swego pobytu w Konstantynopolu 1860." Dzieło to jest arcydziełem sztuki złotniczej w Belgii. Kia bejowi przesłał medalion w brylantach z swoim portretem.

(Dodatek)